

Список використаних джерел:

1. Коржова О.В. Міждисциплінарні зв'язки у системі професійної підготовки майбутніх фахівців із організації інформаційної безпеки. URL:<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/konf/2017/mkonf2017/dopovidy/it/Коржова.pdf>
2. Покудіна Л.С. Міждисциплінарні зв'язки як засіб ефективного викладання фінансово-економічних дисциплін // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. 2016. Вип.1.
3. Драчева И.А., Ершова Т.Г. Реализация межпредметных связей при изучении высшей математики в техническом вузе // Розвиток сучасної природничо-математичної освіти: реалії, проблеми якості, ін-новації: мат.Всеукр.наук.-практ.конф.(21–28 жовтня 2013р., м.Запоріжжя). URL:http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp14/Dracheva.pdf
4. Майбородіна Н.В. Елементи лінійної алгебри: методичні вказівки та завдання для самостійної роботи до модуля №1 з дисципліни "Вища математика". Ніжин: МІЛАНІК, 2013. – 44 с.
5. Мазепа Т.С., Мілаш І.В. Міждисциплінарні зв'язки як вимога компетентнісного підходу сучасної парадигми вищої економічної освіти // Управління якістю підготовки кадрів з вищою освітою через удосконалення процедур ліцензування, акредитації та рейтингування: зб.тездоп.наук.-метод.конф.(15–16 березня 2012р.). URL:<http://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/3211>

*Онокало Ірина
студентка*

*Леміш Наталія
к.і.н. доцент*

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

НЕОБХІДНІСТЬ ЗНАТЬ НОРМ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ ЯК СКЛАДОВА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ АГРОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Агроном - це найважливіший фахівець сільського господарства. Саме в його завдання входить розробка нових методів підвищення врожайності, культивування видів, освоєння нових, раніше не властивих цій місцевості сільськогосподарських рослин. В одній особі агроном - це вчений-селекціонер і бригадир на сільськогосподарських роботах. Знання сучасного українського правопису для фахівців аграрного спрямування важливе, адже треба вміти грамотно порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення в цій галузі. Проводити аналітичні пошуки та систематизувати отриману інформацію, прагнути до самоорганізації та самоосвіти, працювати з документами, комунікувати тощо.

Оновлення мови – це живий і неперервний процес, а також ознака того, що вона розвивається. Досліджуючи історію правописних традицій, приходимо до висновку, що потреба у власному українському правописі стала особливо відчутною ще з половини XVI ст., коли створюються перші школи. Упорядником першого правопису в Україні став учений Мелетій Смотрицький (1578-1633), у 1619 р. вперше побачила світ відома його праця «Грамматика Славенския правильное Синтагма», саме цей правопис Смотрицького тримався в Україні аж

до XIX ст.[1]. Батьком наступного правопису став Олександр Павловський, автор першої в XIX ст. української граматики, що побачила світ у 1818 р. В історії розвитку українського правопису вагомий внесок зробила «Русалка Дністровая» — збірник 1837 р., випущений в Будапешті. Також потрібно згадати працю редакторів наукового видання «Записки Юго-Западнаго отдела Географическаго Общества», I том якого вийшов у 1873 р. У XX ст. перша система українського правопису 1918-1921 років робилася наспіх, тому була недопрацьованою [1]. У 1933 році радянський уряд визнав харківський правопис «націоналістичним», скасував його і ввів інші норми, які наближали норми української мови до норм російської. На початку 1942 р. радянський уряд в Україні доручив Академії наук знов почати свою роботу, щоб довести до ладу український правопис. П. Тичина прийняв новий правопис і вніс його на затвердження в Раді народних комісарів, яка остаточно затвердила його 8 травня 1945 року. Правопис був чинним без змін до 1960 р. Є ще один правопис, який потрібно знати — Український правопис 1993 р. — четверта редакція правопису української мови 1946 р. та перша, що була ухвалена за часів незалежності України. Цей правопис діяв у 1993—2019 роках, протягом яких до нього не вносились жодних змін. Правопис утратив чинність 22 травня 2019 року, коли Кабінет Міністрів України ухвалив нову редакцію правопису, розроблену Українською національною комісією з питань правопису. Документ підготувала спеціальна Українська національна комісія з питань правопису. Протягом серпня–вересня 2018 року пройшло громадське обговорення пропонуваніх змін, під час якого надійшло понад 3 тис. пропозицій. 3 червня 2019 р. фінальний текст нової редакції «Українського правопису» було опубліковано на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки і Національної академії наук. З цього моменту рекомендовано застосовувати норми та правила нової редакції Правопису в усіх сферах суспільного життя, зокрема в офіційно-діловому стилі мовлення.

У Національній академії наук України пояснюють: правила загалом можна поділити на дві великі групи. Ті, що допускають лише один варіант написання (обов'язкові), і ті, що передбачають кілька таких опцій (варіативні).

До першої групи обов'язкових норм написання належать такі:

проект, проєкція (за аналогією до інших слів, що творяться так само – ін'єкція, траєкторія, об'єкт тощо – з латинським коренем -ject-). Так само з «є» пишеться запозичення плеєр (play+er), конвеєр (convey+er), феєрверк, Соєр, Хаям, Феєрбах;

Дікенс, Текерей, Бекі (без подвоєння приголосних -кк-, адже такого подвоєння немає в оригінальному написанні);

іншомовний компонент (рхі-, архи-, бліц-, гіпер-, екстра-, макро-, максі-, міді-, мікро-, міні-, мульти-, нано-, полі-, преміум-, супер-, топ-, ультра-, флеш-, анти-, віце-, екс-, контр-, лейб-, обер-, штабс-, унтер-) на початку слова пишеться разом: мінісукня, віцепрезидент, ексміністр, вебсайт;

числівник «пів» у значенні «половина» пишеться окремо (що простіше, ніж у старому правописі, за яким було, приміром, пів'яблука, але пів-Києва): пів хвилини, пів яблука, пів Києва, пів аркуша, пів години, пів відра, пів міста, пів огірка, пів острова, пів яблука, пів ящика, пів ями, пів Європи;

якщо ж «пів» з іменником є єдиним поняттям та не означає «половину», слово завжди пишеться разом: піваркуш, південь, півзахист, півколо, півкуля, півмісяць, півоберт, півовал, півострів;

священник (написання з двома «нн», так само, як «священний» та інші спільнокореневі слова);

також разом пишуться складноскорочені слова й похідні від них: адмінресурс, Міносвіти, профспілка, Святвечір;

змінилося написання російських прізвищ. Прикметникове закінчення прізвищ «-ой» передаватимуть через «-ий»: Донський, Крутий, Луговський, Полевий, Соловйов-Сєдий, Босий, Трубецький. Виняток – Лев Толстой.

До другої групи відносимо такі, що допускають кілька опцій написання.

Вергілій і Вергілій, Георг і Георг, Гуллівер і Гуллівер. Тобто оригінальний звук [g] у запозичених іменах можна передати двома способами: адаптувавши до українського звукового ладу (Вергілій) або ж зімітувавши іншомовне звучання (Вергілій). Натомість звук [h] передаємо переважно літерою «г»: гостел, готель, госпіталь тощо. За традицією в окремих словах, запозичених із європейських та деяких східних мов, можемо вживати «х»: хокей, хобі, хіджаб;

аудієнція і авдієнція, лауреат і лавреат, аудиторія і авдиторія. У словах, що походять з давньогрецької та латинської мов, буквосполучення [au] зазвичай передається через ав: автентичний, автобіографія, автомобіль. «Авдиторія» прийшла звідти ж;

кафедра і катедра, ефір і етер, міф і міт, Борисфен і Бористен. Буквосполучення [th] у словах грецького походження передаємо через «т»: антологія, антропологія, аптека, астма, бібліотека, католицький. Тому вживання словосполучення «давньогрецький міт», а не «давньогрецький міф», цілком виправдане;

ірій і ірій, ірод і ирод (аналогічно – допускаються два варіанти написання);

закінчення -и/-і у родовому відмінку іменників також можуть бути паралельними (закінчення -и використовувалося у харківському правописі до 1933 року): радості й радости, любові й любви, Білоруси й Білоруси.

Окрім цього, новий правопис пропонує вживати (але не робить обов'язковими) фемінітиви на означення жіночих професій, дискусія про які в суспільстві велася давно, і якими багато хто вже почав послуговуватися. У новому правописі пропонують творити фемінітиви так: за допомогою суфіксів -к- (авторка, дизайнерка, директорка), -иц- (порадниця, учениця), -ин- (майстриня, лемкиня), -ес- (рідковживаний; наприклад, патронеса, поетеса – хоча також можна казати поетка) [3].

Отже, новий правопис повертає норми так званого Харківського правопису. Вони були затверджені в 1927 р. мовознавцями, більшість яких в

сталінську епоху піддавалась репресіям. Нові правила це ще один крок, щоб остаточно порвати з радянським минулим і обрати вільне майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Павловский А. П. Грамматика малороссийского наречия. — СПб., 1818.
2. Тесленко Ліна. Оновлений Український правопис: що змінилося і чого не вистачає [Архівовано 8 листопада 2020 у Wayback Machine.] // «Новинарня», 27 травня 2019
3. Драчук Сергій. 20 найбільших новацій Українського правопису 2019 року [Архівовано 26 грудня 2021 у Wayback Machine.] // Радіо Свобода, 29 червня 2019.

Подобна Діана
студентка 1 курсу
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
Михайленко Анна
асистент кафедри обліку і оподаткування
ВП НУБіП України “Ніжинський агротехнічний інститут”

ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА НАРАХУВАННЯ СТИПЕНДІЇ ПЕРШОКУРСНИКАМ

Українські студенти, які мають успіхи у навчанні, отримують підтримку від держави у вигляді стипендій. На академічну стипендію можуть претендувати студенти, які навчаються в навчальних закладах або наукових установах на денному відділенні. Академічна стипендія призначається після сесії, виходячи з успішності студентів за останній навчальний семестр. Виняток становлять першокурсники, яким до першої сесії стипендія призначається і виплачується за рейтингом, сформованим на підставі конкурсного бала ЗНО, отриманого при вступі до навчального закладу.

Відповідно до нової системи, виплата звичайних і підвищених академічних стипендій проводиться за рейтинговими списками, складеними відповідно до кількості балів, набраних за той чи інший предмет під час сесії. Виходячи з норм Постанови КМУ № 882, приблизно 40% студентів денної форми на кожному факультеті, які навчаються на бюджеті, отримують академічну стипендію [1].

Крім того, спірні питання щодо призначення виплат розглядаються спеціальною стипендіальною комісією, до складу якої входять керівник навчального закладу, представники фінпідрозділів, декани факультетів, а також представники органів студентського самоврядування (не менше 50%).

Також в Україні передбачені соціальні стипендії від президента та Верховної Ради.

Соціальні стипендії можуть отримати студенти, які за результатами навчального семестру не мають академічної заборгованості, незадовільних результатів навчання та включені до рейтингу успішності.

Такі стипендії призначаються та виплачуються додатково до інших стипендій або грантів, призначених фізичними або юридичними особами